

Bayburt'ta Gezilecek Görülecek Yerler

– K.Özbekler · 18 Ağustos 2012

KERİM ÖZBEKLER
GAZETECİ-YAZAR-ŞAİR

ŞAİR ZİHNİ ANITI;

BAYBURT KALESİ;ROMA-ERMENİ-BİZANS-ARAP HAKİMİYETLERİNDE KALMIŞTIR, KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN VE 111.MURAT ZAMANINDA ONARILMIŞTIR. İÇİNDE 1 KİLİSE KALINTISI VARDIR, BURÇLARI MOR FİRUZE ÇİNİLERLE SÜSLENMİŞTİR.

SARUHAN KALESİ;BAYBURT'A 35 KM. UZAKLIKTADIR, SARUHAN KÖYÜ'NDEDİR. GÖZETLEME AMACI İLE YAPILDIĞI TAHMİN EDİLMEKTEDİR, TRABZON'DA BULUNAN PONTUS İMPARATORU MİTHRİDATES'İN SAVUNMA AMACI İLE BU BÖLGELERDE 75 KALE YAPTIRDIĞI VE BU KALENİN O KALELERDEN BİRİSİ OLDUĞU DÜŞÜNÜLMEKTEDİR.

ULU CAMİ;ANADOLU SELÇUKLU SULTANLARINDAN 11.GIYASETTİN MESUT ZAMANINDA YAPTIRILDIĞI KABUL EDİLMEKTEDİR, 1850 YILINDA BİR ONARIM GEÇİRMİŞTİR. 1967 YILINDA YIKILARAK ASLINA UYGUN OLARAK YENİDEN YAPTIRILMIŞTIR, ÜZERİNDE 5 KİTABESİ MEVCUTTUR.

YAKUTİYE CAMİİ (YENİ CAMİ);BAYBURT CUMHURİYET CADDESİ ÜZERİNDEDİR, YAKUTİYE MEDRESESİ'NİN BULUNDUĞU ALAN ÜZERİNDEDİR. 1913-1915 YILLARI ARASINDA VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NÜN VE BAYBURT HALKININ YARDIMLARI İLE YAPILMIŞTIR. CAMİ VE MİNARESİ TAMAMEN KESME TAŞLARDAN YAPILMIŞTIR,

ZAHİT EFENDİ CAMİİ;1514-1515 YILLARI ARASINDA ZAHİT EFENDİ TARAFINDAN YAPTIRILMIŞTIR, BİR KAÇ DEFA ONARIM GÖRMÜŞTÜR. BUNA RAĞMEN ASLINI KORUMAKTADIR, EVLİYA ÇELEBİ'NİN ZİYARET ETTİĞİ CAMİ ZAHİT EFENDİ MAHALLESİ'NDEDİR.

BAYBURT KÜMBETİ;SEKİZGEN PLANLIDIR, ÇATISI YIKILMIŞTIR.

BENT HAMAMI;ÇORUH NEHRİ KIYISINDADIR, HACI FERAHŞAD BEY VAKFI'NA AİTTİR.

PAŞAOĞLU HAMAMI;

ALİ ŞİNGAH HAMAMI;AKKOYUNLULAR ZAMANINDAN KALMADIR.

MEYDAN VE ÇARŞI HAMAMI;KADI MAHMUT ÇELEBİ VAKFI'NA AİTTİR, KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN'IN BU HAMAMDA YIKANDIĞI RİVAYET EDİLMEKTEDİR.

BAYBURT BEDESTENİ (TAŞHAN);YANGIN GEÇİRMİŞ VE KİTABESİ YOK OLMUŞTUR, YAVUZ SULTAN SELİM ZAMANINDA HAPİSHANE OLARAK KULLANILMIŞTIR. XV11.YÜZ YILDA BURAYI ZİYARET EDEN EVLİYA ÇELEBİ, YAZMIŞ OLDUĞU EVLİYA ÇELEBİ SEYAHATNAMESİ'NDE BURADAN ZARİF BİR BİNA DİYEREK SÖZ ETMİŞTİR. 3 BÖLÜMLÜDÜR, HALEN DEPO OLARAK KULLANILMAKTADIR.

MAHMUDİYE MEDRESESİ;İLHANLILAR ZAMANINDAN KALMADIR, EMİR MAHMUT TARAFINDAN YAPTIRILMIŞTIR.

SÜNÜR (ÇAYIRYOLU) KUTLU BEY CAMİİ;AKKOYUNLULARIN KURUCUSU TURALİ BEY'İN OĞLU FAHRETTİN KUTLUBEY TARAFINDAN YAPTIRILMIŞTIR, 1548 YILINDA İRAN ŞAHI TAHMASP ORDUSU İLE BU BÖLGEYE HÜCUM EDEREK ETRAFI YAĞMALADIKLARI GİBİ RASTGELDİKLERİ İNSANLARIDA ÖLDÜRMÜŞLERDİR. BAZI CAMİ VE MEDRESELERİ YIKMIŞLARDIR, BU ARADA KUTLUBEY CAMİİ'DE TAHRİP EDİLMİŞTİR. KAPISI ÜZERİNDE Kİ KİTABEDEN 1550 YILINDA KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN ZAMANINDA ONARIM GÖRDÜĞÜ ANLAŞILMAKTADIR. CAMİNİN MİNARESİ İSE 1676 TARİHLİ BİR KİTABEYE SAHIPTİR.

AYDINTEPE İLÇESİ'NDE GEZİLECEK GÖRÜLECEK YERLER;

AYDINTEPE YER ALTI ŞEHRİ;AYDINTEPE İLÇESİ'NDEDİR.

DEMİRÖZÜ İLÇESİ'NDE GEZİLECEK GÖRÜLECEK YERLER;

ÇATALÇEŞME CAMİİ;DEMİRÖZÜ İLÇESİ'NİN ÇATALÇEŞME KÖYÜ'NDEDİR, KİTABESİ YOKTUR. BİR AKKOYUNLU ESERİ OLDUĞU TAHMİN EDİLMEKTEDİR, CAMİ DEĞİŞİK TARİHLERDE ONARIM GÖRMÜŞTÜR.

KARE PLANLIDIR, CAMİNİN KAİDESİ KESME TAŞTANDIR. SİLİNDİRİK GÖVDESİ TUĞLADANDIR, KUBBESİ YIKILMIŞTIR VE YERİNE AHŞAP BİR ÖRTÜ YAPILMIŞTIR.

FERAŞAT BEY CAMİİ;DEMİRÖZÜ İLÇESİ'NİN PULUR (GÖKÇERE) KASABASI'NDADIR, 1517 YILINDA AKKOYUNLULARDAN KORKMAZ BEY'İN OĞLU FERAŞAT BEY ZAMANINDA YAPTIRILMIŞTIR. OSMANLI MİMARİSİ ÖZELLİKLERİNİ TAŞIYAN CAMİ'NİN, TUĞLADAN YAPILAN 1 MİNARESİ VARDIR.

BAYRAMPAŞA KALESİ;BAYBURT'A 37 KM. UZAKLIKTADIR, BAYRAMPAŞA KÖYÜ'NÜN 2 KM.

KUZEY DOĞUSUNDA YER ALMAKTADIR. BU KALEDEN BAYBURT KALESİ GÖRÜLMEKTEDİR, KALE BU ÖZELLİĞİ İLE BAYBURT'U VE OVAYI GÖZETLEMEK AMACI İLE YAPILDIĞI İZLENİMİ VERMEKTEDİR.

DİKMETAŞ;DEMİRÖZÜ İLÇESİ SINIRLARI İÇİNDEDİR, BURADAN ELDE EDİLEB BULGULAR BU BÖLGENİN DEMİR ÇAĞI'NI YAŞADIĞINI İŞARET ETMEKTEDİR.

GUNDULAK TEPE HÖYÜĞÜ;DEMİRÖZÜ İLÇESİ'NE 8 KM. UZAKLIKTADIR, YUKARI PINARLI KÖYÜ'NÜN 500 METRE KUZEYİNDEDİR. M.Ö.5. DÖNEMDEN KALDIĞI TAHMİN EDİLMEKTEDİR, BURADAN O DÖNEME AİT ESERLER ÇIKARILMIŞTIR.

ÇANLAR TEPE;DEMİRÖZÜ İLÇESİ'NE 8 KM. UZAKLIKTADIR, YUKARI PINARLI KÖYÜ'NÜN 350 METRE GÜNEY DOĞUSUNDA YER ALMAKTADIR. AZ SAYIDA Kİ BULUNTULARDAN, BURASININ DEMİR ÇAĞI'NDAN KALDIĞINI GÖSTERMEKTEDİR.

BEŞPINAR KASABASI HÖYÜĞÜ;BAYBURT'A 48 KM. DEMİRÖZÜ İLÇESİ'NE 13 KM. UZAKLIKTADIR. BEŞPINAR KASABASI İLKÖĞRETİM OKULU KARŞISINDADIR, OLDUKÇA GENİŞ BİR ALANI KAPLAMAKTADIR.

PULUR CAMİİ;SARI KOYU PEMBE KESME TAŞLARDAN MUNTAZAM BİR ŞEKİLDE YAPILMIŞTIR, ANCAK KUBBE VE TROMPLARIN ÜZERİ ÇİNKO İLE KAPLANMIŞ VE KUBBE ETEĞİNE AHŞAP BİR SAÇAKLIK İLAVE EDİLMİŞTİR. BU NEDENLE ORJİNAL DURUMUNU KAYBETMİŞTİR, 2 SATIRLIK BİR KİTABESİ VARDIR.

PULUR HAMAMI;GÖKÇERE KASABASI'NDADIR, AKKOYUNLULARDAN KALMADIR.

PULUR (GÖKÇEDERE) MEDRESESİ;PULUR CAMİİ AVLUSUNDADIR, L ŞEKİNDE TEK KATLI BİR YAPIDIR. FERAHŞAT BEY TARAFINDAN YAPTIRILDIĞI TAHMİN EDİLMEKTEDİR, 1517 YILINDA BİTİRİLDİĞİ DÜŞÜNÜLMEKTEDİR. DAHA SONRALARI AKKOYUNLULARDAN SÜLEYMAN BAY TARAFINDAN ONARILMIŞTIR, MEDRESESİN GİRİŞİNDE FARŞÇA BEYİTLER MEVCUTTUR.

ANONİM KÜMBET;DEMİRÖZÜ İLÇESİ'NİN DANIŞMEND KÖYÜ'NE YAKINDIR, SEKİZGEN PLANLIDIR.

YAKUP ABDAL KÖYÜ ZAVİYESİ;BAYBURT'A 48 KM., DEMİRÖZÜ İLÇESİ'NE 20 KM. UZAKLIKTADIR. YAKUP ABDAL KÖYÜ'NDEDİR, SELÇUKLULAR ZAMANINDA YAPILDIĞI TAHMİN EDİLMEKTEDİR. ZAVİYEYİ YAKUP ABDAL İSİMLİ BİRİSİ YAPTIRMİŞTIR, KÖY DE İSMİNİ BU ZAVİYEDEN ALMIŞTIR.

İVECİKLERİN TEPESİ HÖYÜĞÜ;DEMİRÖZÜ İLÇESİ'NE 7 KM. UZAKLIKTA BULUNAN BAMRAMPAŞA

KÖYÜ'NÜN 1.5 KM. GÜNEYİNDEDİR, M.Ö.3000-2600 YILLARINDAN KALDIĞI TAHMİN EDİLMEKTEDİR.

BAYRAMPAŞA KÖYÜ TEPESİ HÖYÜĞÜ;DEMİRÖZÜ İLÇESİ'NİN BAYRAMPAŞA KÖYÜ SINIRLARI İÇİNDEDİR, 60X60X10 METRELİK BİR ALANI KAPLAMAKTADIR. ELE GEÇİRİLEN BULGULARA GÖRE, GEÇ KATOLİK ÇAĞ-ERKEN BRONZ ÇAĞ-AĞIRLIKLI OLARAK DEMİR ÇAĞ-ORTAÇAĞ DÖNEMLERİNİ YAŞADIĞI ANLAŞILMAKTADIR.

HOBURNU TEPE HÖYÜĞÜ;DEMİRÖZÜ İLÇESİ'NE BAĞLI EYMÜR KÖYÜ'NÜN 1 KM. DOĞUSUNDADIR, 100X100 METRELİK BİR ALANI KAPLAMAKTADIR. ELE GEÇİRİLEN BULGULARDAN BURASININ ERKEN BRONZ-DEMİR ÇAĞ-HELLENİSTİK-ROMA DÖNEMLERİNİ YAŞADIĞINI GÖSTERMEKTEDİR, TEPEDEN EYMÜR KÖYÜ GÖRÜNMEKTEDİR.

YAZIBAŞI HÖYÜK;DEMİRÖZÜ İLÇESİ'NİN GÜNEYİNDEN BAŞLAYARAK YİNE GÜNEYE DOĞRU 16 KM.LİK BİR ALANI, YER YER 800-1200 METRE GENİŞLİĞİNDE KAPLAMAKTADIR.

DEĞİRMEN TEPE HÖYÜĞÜ;DEMİRÖZÜ İLÇESİ SINIRLARI İÇİNDEDİR, ELE GEÇEN BULGULARA GÖRE ERKEN TUNÇ VE DEMİR ÇAĞ'INI YAŞADIĞINI GÖSTERMEKTEDİR.

ÇİFTETAŞ MAHALLESİ(HARDİŞİ) HÖYÜĞÜ;DEMİRÖZÜ İLÇESİ'NİN ÇİFTETAŞ MAHALLESİ'NİN 700 METRE KUZEYİNDEDİR, DEMİRÖZÜ-BAYBURT KARAYOLUNA İSE 2 KM. UZAKLIKTADIR. 58X48 METRE ÖLÇÜLERİNDE BİR ALANI KAPLAMAKTADIR, BURADA AYRICA HÖYÜĞE ADINI VEREN 2 MEZAR TAŞI BULUNMAKTADIR. ELE GEÇİRİLEN BULGULARDAN, BURASININ DEMİR ÇAĞI-ORTA ÇAĞ-MODERN ÇAĞ DÖNEMLERİNİ YAŞADIĞI ANLAŞILMAKTADIR.

GÜNEŞLİ MAHALLESİ TARİHİ MEZARLIK ALANI;DEMİRÖZÜ İLÇESİ'NİN 2.6 KM. DOĞUSUNDA Kİ GÜNEŞLİ MAHALLESİ'NDEDİR, 370X180 METRE ÖLÇÜLERİNDE Kİ BİR ALANI KAPLAMAKTADIR.

KARAÇAYIR MEVKİİ TARİHİ YERLEŞME ALANI;DEMİRÖZÜ İLÇESİ'NE BAĞLI BAYRAMPAŞA KÖYÜ İLE ÇAKIRÖZÜ KÖYÜ YOLUNUN BİRLEŞTİĞİ YERDEDİR, 240X45 METRE ÖLÇÜLERİNDEKİ BİR ALANI KAPLAMAKTADIR. BURASI 1610 METRELİK YÜKSEKLİĞE SAHIPTİR, BURADA 2 KALIN DUVAR YAPISI TESBİT EDİLMİŞTİR. BUNLARDAN BİRİSİ 2.90 METRE, DİĞERİ İSE 1.80 METRE GENİŞLİĞİNDEDİR.

GÖKÇEDERE (PULUR) HÖYÜĞÜ;DEMİRÖZÜ İLÇESİ'NE 13 KM. UZAKLIKTA BULUNAN GÖKÇEDERE KASABASI İÇERİSİNDEDİR, TEDAŞ BİNASI ARKASINDADIR. 115X85X10 METRE ÖLÇÜLERİNDE Kİ BİR ALANI KAPLAMAKTADIR, ELE GEÇİRİLEN BULUNTULARDAN GEÇ KALKOLİTİK ÇAĞ-ERKEN BRONZ ÇAĞ-DEMİR ÇAĞ'I YAŞADIĞI ANLAŞILMAKTADIR.

ÇİMENTEPE HÖYÜĞÜ;DEMİRÖZÜ İLÇESİ'NE BAĞLI OLAN GÖKÇEDERE KASABASI'NIN 15 KM. GÜNEY BATISINDADIR, 160X130 METRE ÖLÇÜLERİNDEDİR. 10 METRE YÜKSEKLİKTEDİR, HÖYÜKTEN ELDE EDİLEN BULGULAR BURASININ KESİNTİSİZ BİR YERLEŞME ALANI OLDUĞUNU GÖSTERMEKTEDİR. AYRICA ERKEN BRONZ ÇAĞI-GEÇ BRONZ ÇAĞI-DEMİR ÇAĞ-M.Ö.111.BİN YIL ERKEN TRANS KAFKASYA DÖNEMLERİNİ YAŞADIĞINI ORTAYA KOYMAKTADIR, BAYBURT BÖLGESİ'NDE Kİ EN ZENGİN HÖYÜKLERDEN BİRİSİDİR. ÇİMENTEPE HÖYÜĞÜ DEMİRÖZÜ İLÇESİ'NE 22 KM., BAYBURT'A 50 KM. UZAKLIKTADIR.

YAKUPABDAL GÖLETİ MESİRE ALANI;DEMİRÖZÜ İLÇESİ'NİN MESİRE ALANIDIR.

GÖKÇEDERE GÖLETİ MESİRE ALANI;DEMİRÖZÜ İLÇESİ'NİN MESİRE ALANIDIR.

KARAÇAYIR MESİRE ALANI;DEMİRÖZÜ İLÇESİ'NİN MESİRE ALANIDIR.